

**ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)**

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

(40) Zveřejněno 12 07 89
(45) Vydáno

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl.⁴
B 30 B 1/16

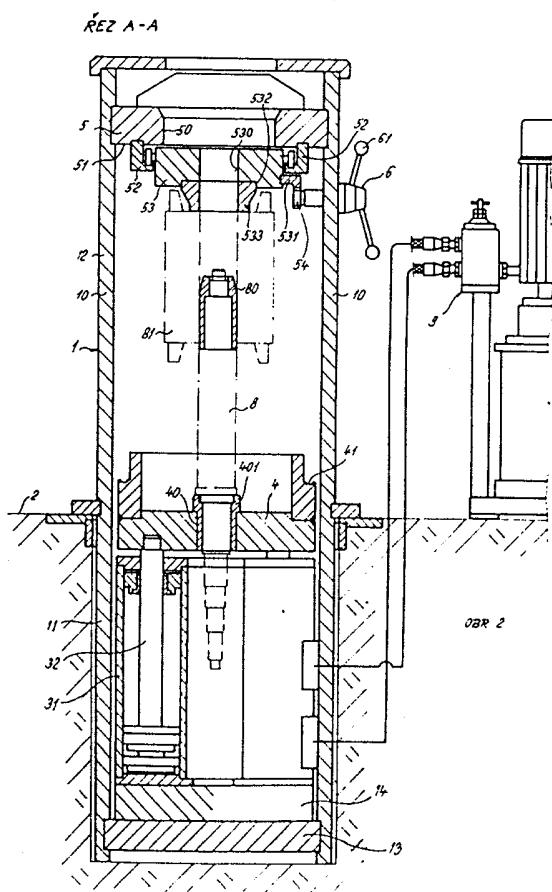
(75) Autor vynálezu

NOVÁK JAN ing., TŘEBČÍN
BEZSTAROSTI VLADISLAV, OLOMOUC
RULEFOVÁ LENKA, LUTÍN

(54)

Vertikální hydraulický lis

(57) Řešení se týká oblasti tvářecích strojů a řeší konstrukční uspořávání vertikálního hydraulického lisu s ohledem na snížení pružnosti při nalisovávání rotorového svazku na hřidel elektromotoru. Podstatou řešení je, že opěrná deska je výsuvně uložena na horizontálních vodicích lištách, upoveněných na nosné desce opatřené montážním otvorem v horní části rámu a přitlačná deska je opatřena bočním vedením, na kterém je pohyblivě uložena pojízdná plošina opatřená jisticím zařízením. Opěrná deska je opatřena hřebenem, který je v záběru s pastorkem ovládaným pohonem z vnější strany rámu. Pojízdná plošina má pojízdný podvozek, na kterém je odpruženě uložena upínací deska s vyměnitelným středícím kusem.

Vynález se týká vertikálního hydraulického lisu, používaného jednak pro nalisování hřidelů do rotorového svazku elektromotoru a jednak pro nalisování statoru do pláště elektromotoru.

Jsou známé hydraulické lisy pro nalisování hřidelů do rotorového svazku elektromotoru v horizontálním i vertikálním provedení. Horizontální hydraulické lisy jsou tvořeny stojenem, na kterém jsou upraveny horizontální prizmy pro uložení rotorového svazku a hřidele elektromotoru, dále opěrná deska a přitlačná deska. Přitlačná deska je ovládána pistem hydropohonu, pohybujícím se rovnoběžně s prizmami. Nevýhodou těchto lisů je obtížné ustavování rotorového svazku s hřidelem do osy, velký zastavěný prostor vzhledem k potřebnému velkému zdvihu pistu hydropohonu a manipulaci se středícími prvky hřidele, které při lisování překáží. Dále je nevýhodou, že na těchto lisech nelze nalisovávat statory do pláště elektromotoru. Pro účely nalisování hřidelů do rotorového svazku nebo statoru do pláště elektromotoru je známá konstrukce vertikálního hydraulického lisu, sestávajícího ze základového rámu a nosných sloupů, na kterých je v horní části upevněn opěrný most. Ovládací hydropohon, ovládající přitlačnou desku lisu je upevněn ve spodní části na základovém rámu. Opěrný most je na nosných sloupech uložen proti přitlačné desce tak, že na jednom sloupu je uložen otočně a zárezem na opačné straně mostu se zasouvá do vedení druhého nosného mostu, což umožňuje vytáčet opěrný most v horizontální rovině. Opěrný most je opatřen ještě středovým výřezem pro hřidel. Nevýhodou tohoto koncepčního řešení lisu je, že sily, působící na opěrný most při lisování jsou jednostranné a způsobují křížení vlivem středového výřezu, dále nutná velká vzdálenost nosných sloupů, vlivem čehož vychází opěrný most značně rozměrný a výrobně nákladný.

Uvedené nevýhody známého řešení odstraňuje v podstatě řešení podle vynálezu, kterým je vertikální hydraulický lis, sestávající z zavřeného vertikálního rámu, v jehož spodní části je umístěn hydraulický pohon, ovládající přitlačnou desku, proti které je v horní části umístěna opěrná deska, přičemž podstatou řešení je, že opěrná deska je výsuvně uložena na horizontálních vodicích lištách, upevněných na nosné desce, opatřené montážním otvorem, v horní části rámu a přitlačná deska je opatřena bočním vedením, na kterém je pohyblivě uložena pojízdná plošina opatřená jisticím zařízením.

Dále je podstatné, že opěrná deska je opatřena hřebenem, který je v záběru s pastorkem ovládaným pohonom z vnější strany rámu. Další podstatou je, že pojízdná plošina sestává z pojízdného podvozku, na kterém je odpruženě uložena upínací deska s vyměnitelným středícím kusem.

Vyšší účinek řešení podle vynálezu spočívá ve snadnějším ustavování lisovaných součástí do osy, v menším zastavěném prostoru, ve větší tuhosti a snadnější manipulaci.

Příklad konkrétního provedení podle vynálezu je schematicky znázorněn na přiložených výkresech, kde na obr. 1 je částečný řez vertikálním hydraulickým lisem s vysunutou pojízdnou plošinou, na niž je uchycen pláště elektromotoru pro nalisování statoru a na obr. 2 je příčný řez lisem z obr. 1.

Vertikální hydraulický lis, podle obr. 1 a 2 sestává z uzavřeného vertikálního rámu 1, jehož spodní část 11 je zapuštěna pod podlahou 2, horní část 12 je uspořádaná nad podlahou 2. Na základové desce 13 a pořízené desce 14 je ve spodní části 11 rámu 1 upevněn hydraulický pohon 3, tvořený v tomto případě čtyřmi hydraulickými válci 31. Na pistních tyčích 32 hydraulického válce 31 je upevněna přitlačná deska 4 se středovým průchozím otvorem 40. V horní části 12 rámu 1 je upevněna nosná deska 5, opatřená montážním otvorem 50. Na nosné desce 5 jsou ze spodní strany 51 upevněny horizontální vodicí lišty 52, rovnoběžné s bočnicemi 10 rámu 1. Na horizontálních vodicích lištách 52 je uložena vysouvatelná opěrná deska 53, opatřená druhým průchozím otvorem 530 se středním vybráním 532 pro nasazení přitlačného kroužku 533 a hřebenem 531, který je v záběru s pastorkem 54, ovládaným pohonom 6, například podle obr. 1 a 2 ručním kolem 61. Přitlačná deska 4 je opatřena bočním vedením 41, rovnoběžným s vodicími lištami 52 nosné desky 5 v horní části 12 rámu 1. Na bočním vedení 41 přitlačné

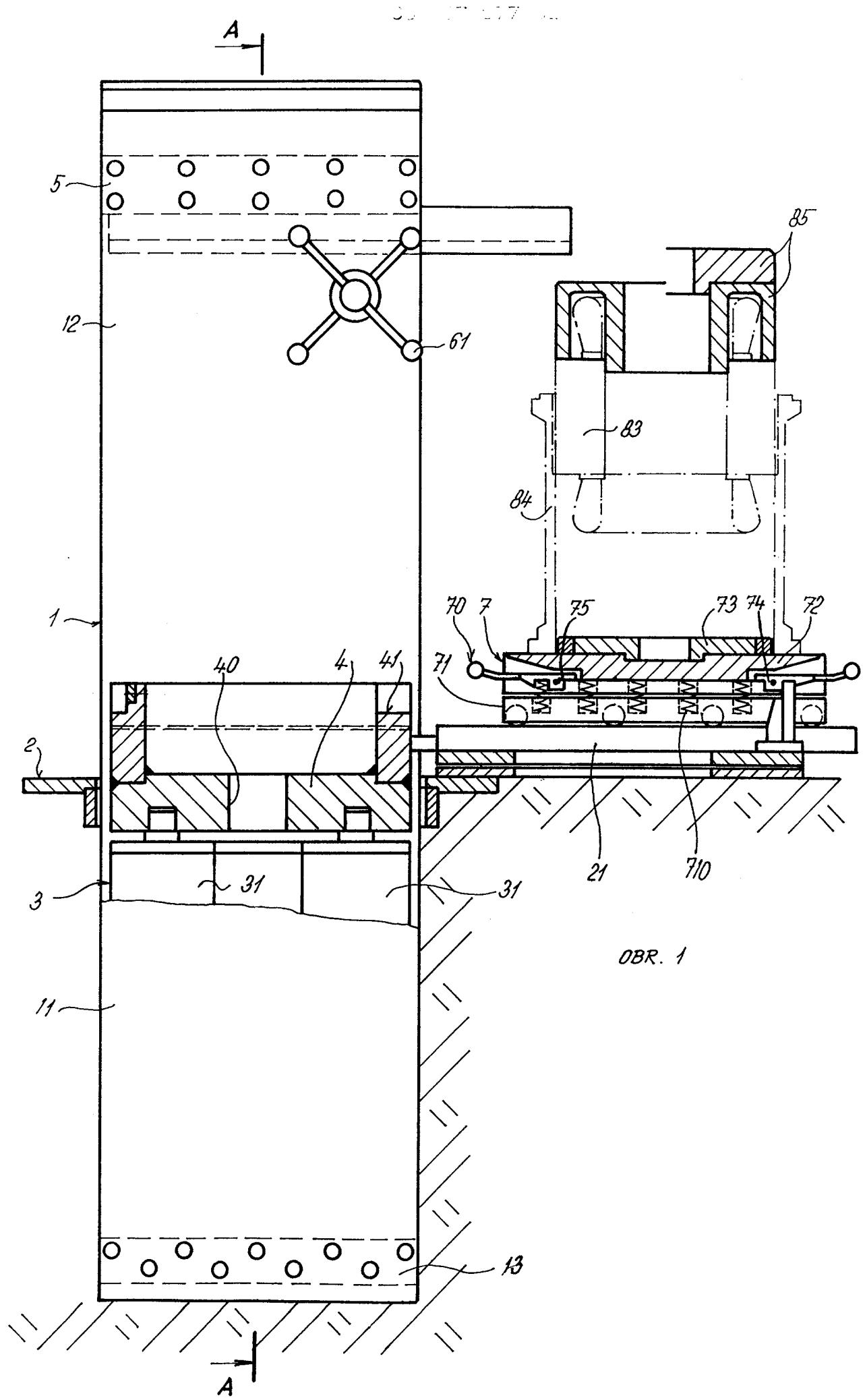
desky 4 je pohyblivě uložena pojizdná plošina 7. Tato pojizdná plošina 7 sestává z pojízdného podvozku 71, na kterém je odpruženě, pomocí pružin 710, uložena upínací deska 72 s výměnným středícím kusem 73. Pojizdná plošina 7 je vybavena jisticím zařízením 70, které je tvořeno dvěma západkami 74, 75 pro zajištění své pracovní a manipulační polohy. Tato pojizdná plošina 7 se vysouvá z pracovního prostoru lisu na podložku 21, upevněnou na podlaze 2.

Činnost vertikálního hydraulického lisu podle vynálezu spočívá v tom, že se vysune opěrná deska 53 a pojizdná plošina 7 z pracovního prostoru lisu a pojizdná plošina 7 se zajistí západkou 74 vnější polohy. Montážním otvorem 50 v nosné desce 5 se spustí hřídel 8 elektromotoru do středového průchodziho otvoru 40 v přitlačné desce 4, opatřeného středícím dílcem 401 a nasune se na něj naváděcí pouzdro 80. Pomocí neznázorněných přípravků spustíme montážní otvorem 50 v nosné desce 5 rotorový svazek 81 na hřídel 8 a do střediciho vybrání 532 opěrné desky 53 se nasadí přitlačný kroužek 533. Potom se zasune opěrná deska 53 do pracovního prostoru lisu. Uvedením do chodu hydraulického rozvodu 9 se zavede tlakové médium pod pisty hydraulických válců 31, čímž se začne zvedat přitlačná deska 4 až se rotorový svazek 81 opře o přitlačný kroužek 533 opěrné desky 53, kdy nastává vlastní lisování. Opačným pohybem pistů hydraulických válců 31 sjede přitlačná deska 4 dolů, do základní polohy. Vysunutím opěrné desky 53 z pracovního prostoru lisu se uvolní montážní otvor 50, kterým je možno vytáhnout slisovanou hřídel 8 s rotorovým svazkem 81. Při nalisovávání statoru 83 do pláště 84 elektromotoru se na vysunutou a zajištěnou pojizdnou plošinu 7 umístí středící kus 73 na její upínací desku 72. Na středící kus 73 se nasadí plášť 84 elektromotoru. Pomocí neznázorněných manipulačních přípravků se spustí do pláště 84 stator 83, na který se nasadí opěrné kroužky 85. Odjistí se západka 74 vnější polohy a pojizdná plošina 7 se zasune do pracovního prostoru lisu, kde se zajistí její poloha západkou 75 vnitřní polohy. Opěrná deska 53 je rovněž zasunutá v pracovním prostoru lisu. Hydraulickým rozvodem 9 se přivede tlakové médium pod pisty hydraulických válců 31, čímž se zvedne přitlačná deska 4 s pojizdnou plošinou 7 nahoru a provede se nalisování statoru 83 do pláště 84 elektromotoru. Opačným pohybem pistů hydraulických válců 31 sjede přitlačná deska 4 s pojizdnou plošinou 7 dolů, odjistí se západka 75 vnitřní polohy pojizdné plošiny 7 a pojizdná plošina 7 se vysune z pracovního prostoru lisu ven, na podložku 21 podlahy 2. Pojizdná plošina se zajistí západkou 74 vnější polohy a plášť 84 elektromotoru s nalisovaným stotorem 83 je možno z pojizdné plošiny 7 demontovat.

Řešení podle vynálezu je možno využít k nalisovávání libovolných pouzder či nábojů na hřidle a podobně.

P R E D M Ě T V Y N Ā L E Z U

1. Vertikální hydraulický lis, sestávající z uzavřeného vertikálního rámu, v jehož spodní části je umístěn hydraulický pohon, ovládající přitlačnou desku, proti které je v horní části rámu umístěna opěrná deska, vyznačující se tím, že opěrná deska (53) je výsuvně uložena na horizontálních vodicích lištách (52), upevněných na nosné desce (5) opatřené montážním otvorem (50) v horní části (12) rámu (1) a přitlačná deska (4) je opatřena bočním vedením (41), na kterém je pohyblivě uložena pojizdná plošina (7) opatřená jisticím zařízením (70).
2. Vertikální hydraulický lis podle bodu 1, vyznačující se tím, že opěrná deska (53) je opatřena hřebenem (531), který je v záběru s pastorkem (54) spojený s pohonom (6) z vnější strany rámu (1).
3. Vertikální hydraulický lis podle bodu 1 a 2, vyznačující se tím, že pojizdná plošina (7) sestává z pojízdného podvozku (71), na kterém je odpruženě uložena upínací deska (72) s vyměnitelným středícím kusem (73).

REZ A-A

